

παφλέσσας τούς έαυτοῦ εἰς τὸν Νικηταρᾶν, ὃ δὲ Ὑψηλάτης ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην διοίκησιν τοῦτου ἐπέμψε τοὺς στρατιώτας αὐτοῦ ὑπὸ τὸν Εὐμορφόπουλον καὶ τὸν Κεράλιν. Ἄλλ' ὅμως εἰδήσεις οὐχὶ ἀσφαλῆς, ὅτι οἱ Τούρκοι ὑπεχώρησαν πάλιν εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Ἀργου, ἤγαγε τοὺς περὶ τὸν Νικηταρᾶν πάλιν ὀπίσω πρὸς τὸ Ἀγινόρι, κατὰ τὴν κλίσιν δὲ τῆς ἡμέρας πρὸς τὴν δύσιν ἀπὸ ῥάχεως εἰς ῥάχιν οἱ ποιμένες ἐδόθησαν καὶ ἀντήχησαν τὰ πλάγια τῶν βουνῶν ὅτι γίνεται φρικτὸς πόλεμος εἰς τὰ Δερβενάκια.

Τραχεῖα εἶναι ἡ οὐχὶ μακρὰ κατὰβασις ἀπὸ τοῦ Ἀγινορίου μέχρι τῆς ὑποκειμένης κοιλάδος καὶ τραχυτέρᾳ ἐστὶ ἡ ἀπὸ τοῦ χωρίου Στεφανίου μέχρι τοῦ στενοῦ τοῦ Ἁγίου Σώστου ὁδὸς καὶ ὅμως ὡς πέρδικες διέδραμον ἐπὶ τῶν ὄρεων λίθων καὶ τῶν σκληρῶν καὶ ξηρῶν θάμνων οἱ εὐσταλεῖς πολεμισταὶ καί, ὅτε ὁ ἥλιος ἐκκλινεν ὀπίσω τοῦ μεταξὺ Ἀργολίδος καὶ Μαντινείας ὁροῦ Ἀρτεμιίου, ὑπὸ τῶν ἐμπειρῶν τοῦ τόπου ποιμένων καὶ τῶν χωρικῶν ὀδηγούμενοι, ἐπάτησαν ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τοῦ στενοῦ καὶ κατέλαβον τοὺς τραχεῖς ὡς ἐπάλξεις τεταγμένους εἰς δύο συστάδας βράχους, τὸ Κοτρίνι καὶ τὸ Κοτρωνάκι, καὶ ἐν ἐκείνῳ μὲν, ὑψηλότερον κειμένῳ, ἐτάχθη ὁ Εὐμορφόπουλος, ἐν τούτῳ δὲ, ὁ Νικηταρᾶς.

Ἦλθον ἐν καιρῷ· διότι οἱ Ὀθωμανοὶ διωκόμενοι κατὰ νότου μὲν ὑπὸ τῶν ἐκ τοῦ Ἀγριλοδούου, ἐκ πλαγίου δὲ ἐπ' ἀριστερὰ ὑπὸ τῶν ἐκ τοῦ χανίου καὶ τῶν περὶ αὐτὸ, ὑπερβάντες τὴν Παναγοράχιν, ἐνεπεσον εἰς τὸ στενὸν ὡς ὄγκος φερόμενοι ἀδρανῆς, ὡς οἱ λίθοι, οἵτινες ἀπὸ τὰς Γλύστρας, τοὺς κρημνοὺς τοὺς ὀλίγῳ περαιτέρω πρὸς βορρᾶν, ἀποσπασθέντες ὑπὸ ταρακτοῦ σεισμοῦ ἐκυλίσθησαν εἰς τὸ πεδῖον. Οὐδεὶς πρὸ αὐτῶν ὁ κωλύων· ὥστε δεκαχισχίλιοι ἐσώθησαν ἐκπεσόντες εἰς τὴν πεδιάδα τῆς Κουρτέσας, ἀσύντακτοι, ἀγνοοῦμενοι πρὸς ἀλλήλους, συμπεφυρμένοι, γυμνοὶ οἱ πλεῖστοι τῶν ἀποσκευῶν, τῶν πολυτελῶν ὅπλων, τοῦ χρυσοκεντήτου ἐπεδυτοῦ, ἄτινα ἀπέριψαν ἵνα διαφύγῃσι κουφίζόμενοι ἐξ αὐτῶν, ἢ διὰ νὰ τρέψῃσι πρὸς αὐτὰ τοὺς διώκοντας αὐτοὺς πενηχρὰ ἐνδεδυμένους καὶ κακῶς ὥπλισμένους Ἕλληνας, ὅπως ἐριψαν καὶ τὰ κεμέρια αὐτῶν γεμάτα ἀπὸ μαχμουδιέδες.

Ἡ νύξ τοῦ Ἁγίου Σώστου.

Ἄλλ' ἂν τούτων αἱ ψυχαὶ εἰς τὰ γόνατα ἐστρώθησαν εὐχαριστοῦσαι τὸν Ἀλλάχ διὰ τὴν σωτηρίαν, ὅσοι ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτῶν ὑπολειφθέντων πενταχισχιλίων δὲν ἐφρονεῦθον ὑπὸ τῶν διωκόντων αὐτοὺς Ἑλλήνων, δὲν εὗρον, ὅπως καὶ οἱ λοιποὶ, ἐλευθέραν τὴν ὁδὸν τὴν στενὴν καὶ κρημνώδη. Εἶχον καταφθάσῃ οἱ περὶ τὸν Νικηταρᾶν καὶ μέσα εἰς τὸν σωρὸν, τὸν ἀκόσμως κυλιόμενον εἰς τὴν χαράδραν, ἐριπτον, σφαίρας εἰς τὸν σωρὸν, ὥστε ἀνεχαγιάσθησαν ἐπὶ μικρὸν οἱ πρῶτοι, ἀλλ' ὠθούμενοι ὑπὸ τῶν ὀπισθεν προέβαινον τυφλοὶ πρὸς τὸν θάνατον, ἀφ' οὗ μάλιστα καὶ ἡ νύξ ἐκάλυψε τὸ πᾶν μὲ τὸν σκοτεινὸν αὐτῆς πέπλον. Καὶ ἐπιπτον πυκνοὶ μὲ τὰς πτέρνας πλῆττοντες τὴν ἄστρογον γῆν καὶ κατεπάτουν οἱ φεύγοντες τοὺς κειμένους, οὐδαμῶς βλέποντες ἂν εἶναι υἱοί, ἀδελφοί, πατέρες, καὶ ἐξέπνεον τὴν δειλὴν ψυχὴν τῶν ἐνηγκαλισμένοι κάτω εἰς τὸ αἵματωμένον χῶμα οἱ ἐχθροὶ πρὸς ἀλλήλους, ὁ πασᾶς καὶ ὁ ἱπποκόμος αὐτοῦ, ὁ δοῦλος αἰθίοψ καὶ ὁ μεγίστης γενεᾶς βέης τῆς Καραμανίας, ἐν ᾧ ἵπποι ἐλευθέροι τῶν φονευθέντων κυρίων ἢ ἀλγούντες δεινῶς ἐκ τραυμάτων, τὸ πρὸ αὐτῶν πλῆθος καταπατοῦντες, ἐρίπτοντο μετὰ τῶν ἀναβατῶν ἐκπεπληγμένοι εἰς τοὺς κρημνοὺς. Καὶ πιθανῶς μὲν ἠκούστο καὶ φρυαγμὰ τι ἀνδρὸς γενναίου, ἀλλὰ καὶ ἡ χαράδρα καὶ κάτω πρὸς νότον μέχρι τῆς πέραν τῶν Μυκηνῶν Σάρας καὶ πρὸς βορρᾶν μέχρι τῶν ὑπὲρ τῶν Ἁγίων Βασιλείων καὶ μέχρι τῆς ἀπορρῶγος πρὸς τὰς Κλεωνὰς ἐξόδου τοῦ Ἀγινορίου ἐπλήττοντο ἀπὸ τὸν πάταγον τῆς μάχης, ἀπὸ τοὺς θριαμβευτικούς ἀλαλαγμοὺς τῶν Ἑλλήνων, ἀπὸ τοὺς στεναγμοὺς τῶν

θηγκόντων Τούρκων, ἀπὸ τὰ πανθάρκρυτα ὀδυρματα αὐτῶν, ἀπὸ τὸν συγκεχυμένον ἀντίλαλον πάντων τούτων, μεθ' ὧν ἀνεμίγνυτο τοῦ νυκτοδῶα στρίγγλου ἡ ἀγρία κραυγὴ ὡς πρόσκλησις πρὸς τοὺς κόρακας καὶ τοὺς γυψας, ἐν ᾧ οἱ ζῶντες ἀνεβῶν καλοῦντες ἀλλήλους «ὦ ῤέ Χασάνη, ὦ ῤέ Ἀχμέτ, ὦ ῤέ Θανάση, ὦ ῤέ Κωσταντῆ»· διότι ἦσαν καὶ Χριστιανοὶ ὑπηρεταὶ τῶν πασάδων μετὰ τῶν Τούρκων καὶ Ἀλέξνοὶ χάριν τοῦ μισθοῦ στρατευόμενοι, οἵτινες ἀνεβῶν ἀγιά μ' Γκέκα· γιά μ' Σκόντρα· γιά μ' χριστιάνη θέλοντες νὰ κινήσωσι τὸν ἔλεον τῶν χριστιανῶν Ἑλλήνων.

Ἄλλ' οὗτοι, ἐπειδὴ δὲν ἦτο δυνατόν ἐν ταιαύτῳ ὥρᾳ οὔτε ἐξέτασιν οὔτε διακρίσιν νὰ κάμωσιν, ἐφρόνουν πάντας, ἀναξίους τῆς χάριτος κρίνοντες, μάλιστα τοὺς χριστιανούς τοὺς στρατευομένους μετὰ τῶν Μωαμεθανῶν. Ὡστε ἀπὸ τῆς ἐν Δερβενάκιοις πρώτης συρράξεως μέχρι τῆς πρώτης τῆς 27 Ἰουλίου πλέονες τῶν τρισχιλίων Τούρκων ἐπεσον νεκροί. Καὶ ἐπληρώθη ἡ χαράδρα πτωμάτων, ἐκ τούτων δὲ μέχρι πρὸ χρόνου ὀλίγου ὁσῶν σωροὶ καὶ ῥάχη ἐκ πολυτελῶν κεντημένων ἀμφιέσεων καὶ ὑποδημάτων λείψανα μετὰ χρώματος ἐφύοντο συμπεφυρμένα εἰς τοὺς κατηφόρους ὑπὸ τῶν χειμαρρῶδων βράχων.

Τῇ ἐπιούσῃ οἱ Τούρκοι οἱ σωθέντες φεύγουσι πρὸς τὴν Κόρινθον ἢ μένουσιν ἐπτονημένοι καὶ ἀδρανεῖς εἰς τὸν κάμπον τῆς Κουρτέσας. Ὀλίγον περαιτέρω αὐτῶν κατὰ τὸ Παλῆρο-χανον συνέρχονται οἱ Ἕλληνες περὶ τὸν Κολοκοτρώνην. Λάμπουσιν ἀπὸ τὰ πάγχρυσα μεϊτανογέλενα καὶ ἀπὸ τὸν ἀργυροῦν ὀπλισμὸν τῶν βέηδων καὶ τῶν πασάδων, ἀλλὰ ἡ ὄψις μάλιστα αὐτῶν λάμπει φαιδρὰ ἀπὸ τὴν χαρὰν τῶν νικητῶν.

Τῶν παλαιῶν καὶ τῶν νέων

Μία γνώμη καθ' ἑβδομάδα.

Δικαιούμεθα νὰ πιστεύσωμεν, ὅτι ἐν ἡ διαίρεσις τῶν κατοικούντων τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀνατολὴν λαῶν δὲν κατάρθωσε νὰ προλάβῃ τὴν ὑποταγὴν αὐτῶν ὑπὸ τὸν ξένον ζυγὸν πρὸ πέντε αἰώνων, ἡ εὐκρινὴς αὐτῶν ἑνωσις σήμερον παρέχει στερεὸν ἔδαφος ὅπως ἐπιδιωχθῇ διὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν δυνάμεων ἡ ἀνάπλασις τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀνατολῆς.

Ἐλευθ. Κ. Βενιζέλος.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

Δωρεαὶ ὑπὲρ τῶν Πατρίων.

Τῇ εὐγενεῖ μερίμνῃ τοῦ ἐν Φραγκῶδες κ. Α. Κ. Ἀδαμίδου οἱ κ. κ. Ν. Φανίνας δραχ. 2. Α. Κ. Ἀδαμίδης 2. Γ. Οἰκονομίδης δραχ. 2. Κωνστ. Ἀδαμίδης δραχ. 1. Ἰωάν. Παπαδόπουλος δρ. 1. Τὸ ταμεῖον τῆς Ἐκκλησίας Ἀγ. Δημήτριος δραχ. 2. ὁ κ. Μιχαὴλ Χριστίδης δραχ. 0,50. Ἀλέξ. Τενόπουλος δραχ. 1. Σπυρίδων Λαζόπουλος δραχ. 1. ἦτοι ἐν ὅλῳ δραχ. 12,50.

Ἀνώνυμος ἐξ Ἀθηνῶν (Α. Α.) δρ. 5.

ΒΡΑΧΕΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Κ. Μ. Σ. Ἀρτα. Κανονίζονται ἀναλόγως τῶν Ταχυδρομείων κρατοῦνται δὲ τὰ μὴ διεκπεραιούμενα μετὰ τὴν ἐλπίδα ταχείας ἀποστολῆς. Γ. Δ. Ἀλεξάνδρειαν, Ι. Κ. Ζαχαζίκι. Ν. Ε. Δ. Ἰ. β. ε. ρ. ο. υ. λ. Χρ. Σ. Τεργέστην. Βεβαίως θὰ ἐννοηθῇ πᾶν ἐλπίζομεν τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως τοῦ φύλλου, ἥδη, ὅτε τὸ ἐσωτερικὸν ἀδυνατεῖ εὐλόγως νὰ παράσχῃ αὐτὰ κατὰ τὸ πλεῖστον, ὅπως πρότερον.—Ν. Σ. Δ. α. μ. ἰ. α. ν. Θὰ εἶναι ἐκ τῶν κατὰ χιλιάδας πολλὰς διανεμηθέντων εἰς τοὺς ἀπερχομένους. Χαίρομεν ὅτι τόσον ἀγαθὴν ἐντύπωσιν ἐπροξένησεν ἡ πρωτοβουλία μας, ὅτι δὲ ἀνεγνώσκοντο καὶ εἶδον ἀφορμὰς πατριωτικῶν ἐξάρσεων κατὰ τὰ ταξίδια, μᾶς τὸ ἔγραψαν πολλοί.—Β. Τ. Σ. ὁ ρ. ο. ν. Ἐὰν μετὰ ἐνδεκα ἐτῶν σχετικὰ κηρύγματα καὶ προπαρασκευῇ τοῦ ἔδαφους τ' ἀποτελέσματα δὲν μᾶς ἐδικαίωνον τότε... καὶ πάλιν δὲν θ' ἀπηλπίζομεθα.—Ε. Χ. (. . .) Ἀπαντήσεις καὶ ἐκπληρώσεις αἰτήσεων ἐκ πολλῶν μερῶν κατ' ἀνάγκην ἀναβάλλονται μετὰ τὴν ἐλπίδα ταχείας διεκπεραιώσεως.

Ἡ νυκτοδῶα στρίγγλος εἶναι ὁ σήμερον καλούμενος βαλμάς ἡ χουλουδίσωργας.

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΕΝ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
ΠΑΤΡΙΩΝ

ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ 3 Α
ΤΗΛΕΦ. 582

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

Ἐκδιδόμενον τῇ ἐπιμελείᾳ ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν κ. κ. Γ. Ν. Χατζιδάκι, Κ. Γ. Ζησιού καὶ Ι. Μ. Δαμβέργη διευθύνοντος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΤΥΠΟΥΤΑΙ
ΕΙΣ 20,000
ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΔΩΡΕΑΝ

ΑΓΑΘΟΙ ΟΙΩΝΟΙ

Με τὴν εὐχὴν τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Πατρίδος οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἀντιμετωπίζουσι τοὺς προαιωνίους ἐχθρούς. Οἱ οἰωνοὶ προαναγγέλλουσιν αἴσια. Καὶ πρὶν τὸ ἐλληνικὸν πυροβόλον κροτήσῃ δύο νίκαι ἐγγυῶνται περὶ τῆς τελικῆς ἐκβάσεως τοῦ ἱερωτάτου τῶν ἀγῶνων.

Ἡ πρώτη Ἑλληνικὴ νίκη εἶναι ἡ συνένωσις τῶν μικρῶν λαῶν καὶ ἡ δι' αὐτῶν συγκρότησις μιᾶς Μεγάλης Δυνάμεως. Πενταχόσαιο χιλιάδες λογγῶν ἀξίζουσι νὰ ἐνομάζωνται οὕτω, θ' ἀποδείξωσι δὲ τάχιστα εἰς τὴν Δύσιν ὅτι δὲν ὑπάρχει πλέον οὐδὲ σπιθαμὴ γῆς ἀδεσπότου ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῇ.

Ἡ δευτέρα Ἑλληνικὴ νίκη εἶναι ἡ περιφανὴς ἀποδείξις τῆς στρατιωτικῆς ἡμῶν συντάξεως καὶ ἰκανότητος. Παρ' ὅλην τὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ χρόνου καὶ τὸ ἀπρόβλεπτον τῶν περιστάσεων ἡ Ἑλλάς ἐν βραχυτάτῳ διαστήματι συνεκέντρωσεν ὅσον οὐδεὶς ἐφ' ἑαυτᾶς ἐστὶ στρατὸν εἰς τὰ σύνορα, τὰ ὅποια ἐλπίζομεν νὰ καλοῦνται τοῦ λοιποῦ: τὰ παλαιὰ τῆς σύνορα.

Καὶ τώρα ἐπικαλούμενοι τὴν θείαν ἀντίληψιν ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος ἡμῶν, ὅστις εἶναι ἡ συνέχεια τοῦ ἱεροῦ ἐκείνου, ὃν ἤρχισαν οἱ χριστιανοὶ πατέρες μας, ὅχι ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων μόνον, ἀλλὰ ὑπὲρ παντὸς σφαδάζοντος ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν ἀπίστων, τώρα καὶ μόνοι καὶ μεθ' ἀπάντων χωροῦμεν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς πατροπαράδοτου ἐντολῆς, εὐλόγως προσδοκῶντες πᾶσαν νίκην, διότι εἴμεθα ἀποφασισμένοι καὶ ἑτοῖμοι εἰς πᾶσαν θυσίαν.

Τὴν ἱερότητα καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἀρχομένου ἀγῶνος μόνον ἡ διπλωματικὴ ἰδιωτέλεια καὶ αἱ ἀποτυχῶσαι ὑστεροβουλία τῶν μεγάλων θὰ ἐξακολουθοῦν ἐπὶ μικρὸν ἔτι νὰ ἀμφισβητοῦν. Ἄλλ' ἡ παγκόσμιος λαϊκὴ συνείδησις, φωτιζομένη ὑπὸ εὐγενῶν διανοιῶν, θὰ ὀρθωθῇ τάχιστα ἐλεγκτῆς καὶ τιμωρὸς τῶν ἀδικούντων.

Ἐὰν ἡ εἰς ἀνδρας ἐπιστράτευσις ὑπῆρξε δυνατὴ μόνον ἐν ἐνί, τῷ ἐλευθέρῳ τμήματι τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος, ἐπεστρατεύθησαν ἐν τούτοις πανταχοῦ ἐνθουσιῶδεις τοῦ ἔλου Γένους αἱ ψυχαί. Θὰ ἀμιλληθῶσιν αὗται βεβαίως ἐν αὐταπαρνήσει καὶ θυσίαις. Ἄλλ' ἐνῷ οἱ ἐν τοῖς πεδίοις τῶν μαχῶν θὰ προτάσσωσι τὰ στήθη ὑπὲρ τῶν δικαίων τῆς χριστιανικῆς Ἀνατολῆς, οἱ ἀπωτέρω ἅς μὴ παύσωσι διαφωτίζοντες τὴν παγκόσμιον συνείδησιν, ἥτις ἐστὶ ὁ τελικὸς κριτὴς καὶ σύμμαχος καὶ στεφανωτὴς τῶν νικῶν μας.

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ τρίτη

(Λουκ. ζ'. 11—16).

Κείμενον

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπορεύετο ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν καλουμένην Ναὶν·¹ καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοὶ καὶ ὄχλος πολὺς, ὡς δὲ ἤγγισε τὴν πόλιν τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο² τεθνηκὼς υἱὸς μονογενῆς³ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὕτη ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς σὺν αὐτῇ, καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος εὐσπλαγχνίσθη⁴ ἐπ' αὐτῇ, καὶ εἶπεν αὐτῇ· μὴ κλαῖε, καὶ προσελθὼν ἤψατο τῆς σοροῦ,⁵ οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν, καὶ εἶπε· νεανίσκε σοὶ λέγω,⁶ ἐγέρθητι, καὶ ἀνεκάθησεν⁷ ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. ἔλαβε δὲ φόβος πάντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν λέγοντες, ὅτι προφῆτης μέγας ἐγήγερται.⁸ ἐν ἡμῖν καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο⁹ ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

Σημειώσεις.

1) Ν α ἰ ν = πόλις τῆς Γαλιλαίας ΝΑ. κειμένη τῆς Ναζαρέτ. παρὰ τὸ Θαβάρ καὶ παρὰ τὴν Καπερναούμ. 2) Ἐ ξ ε κ ο μ ῖ ζ ε τ ο = οἱ νεκροὶ ἐθάπτοντο ἐξω τῆς πόλεως. 3) Ὑ ἰ ὅ ς μ ο ν ο γ ε ν ῆ ς = υἱὸς μόνος τῇ μητρὶ αὐτοῦ· ἥτις χήρα οὖσα εἶχε τοῦτον μόνον στήριγμα. Ἦτο δὲ γυνὴ ἀγαπητὴ ἐν Ναὶν διότι λαὸς πολὺς συμμερίζομενος τὴν λύπην τῆς συνόδου τὴν κηδεῖαν. 4) Σ ο ρ ὅ ς = ἀγγεῖον ἐν ᾧ ἐτίθεντο τὰ ὀστά τοῦ θανόντος· εἶτα δὲ καὶ κιβώτιον, ὁ ἀνοικτὸς ξύλινος κράββατος, ἐν ᾧ τιθέμενοι οἱ νεκροὶ μεταφέρονται εἰς τὸν τάφον. Ἐτίθεντο ἐν σβάνοις καὶ ἡλειμμένοι μυροῖς ἔχοντες ἀσκητὴν τὴν ὄψιν. 5) Σ ο ἰ λ έ γ ω = πρὸς σὲ ἀπευθύνω τὸν λόγον. 6) Ἐ γ έ ρ θ η τ ι = Ἐγείνασθε ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν. 7) Ἀ ν έ κ ά θ η σ ε ν = ἐκάθησεν ἔχων τὸ ἄνω ἡμῖσι τοῦ σώματος ὀρθῶν. 8) Ἐ γ ή γ ε ρ τ α ι = ἀνεφάνη καὶ εἶναι μετὰ ἡμῶν. 9) Ἐ π ε σ κ έ ψ α τ ο = ἔλαβε πρόνοιαν ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

Η ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Ἐκ τῆς πρὸς Γαλάτας Ἐπιστολῆς, Α', 11—19.

Ἐν τῇ αὐριανῇ ἀποστολικῇ περικοπῇ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος διηγείται τὸ σπουδαιότερον γεγονός τοῦ βίου αὐτοῦ ἐν τῷ Χριστιανισμῷ, θέλων ν' ἀποκρούσῃ τὰς κατηγορίας τῶν ψευδοδιδασκάλων, οἵτινες διέδιδον ὅτι ὁ Ἀπ. Παῦλος δὲν εἶναι ἴσος πρὸς τοὺς λοιποὺς Ἀποστόλους, δὲν εἶναι αὐτόπτης μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ δὲν ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ἀμέσως τὸ Εὐαγγέλιον. Τὴν συκοφαντίαν ταύτην ἀποκρούων ὁ Ἀπόστολος λέγει, ὅτι τὸ κηρυσσόμενον ὑπ' αὐτοῦ Εὐαγγέλιον, ἥτοι ἡ Χριστιανικὴ διδασκαλία, αὐτὰ ἔστι κατὰ ἀνθρώπου, δηλαδὴ δὲν καθηρτίσθη ἐπὶ τῇ βάσει ἀνθρωπίνων παραδόσεων, ἀλλὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οὐδὲ ἡδύνατο παρ' ἀνθρώπου νὰ παραλάβῃ καὶ διδάχῃ τὴν ταύτην διδασκαλίαν. Πηγὴ αὐτῆς εἶναι ἡ πρὸς αὐτὸν γενομένη ἀποκάλυψις.

Ἦτο δὲ τὴν ἀποκάλυψιν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐννοεῖ ὁ Ἀπόστολος οὐχὶ μόνον τὴν κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς Δαμασκοῦ γενομένην εἰς αὐτὸν ἐμφάνισιν, ἀλλὰ καὶ πολλὰς ἄλλας ἀποκαλύ-

ψεις αγνώστους ἡμῖν ἐξ ὧν παρέλαβεν ὁ Ἀπόστολος τὴν διδασκαλίαν. Ὡστε ὑπῆρξε θεοδιδάκτος.

Ὑπενθυμίζει δὲ εἰς τοὺς ἀναγνώστας αὐτοῦ τὴν γνωστὴν κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ δρᾶσιν, κατὰ τὰς πρώτας αὐτοῦ ἡμέρας, ἐξ ὑπερβολικῆς ἀφοσίωσης καὶ ἐκ ζήλου πρὸς τὰς «πατρικὰς παραδόσεις». Ὁ Παῦλος κατήγετο ἐκ Φαρισαίων καὶ ἔλαβε Φαρισαϊκὴν μόρφωσιν, συμφώνως τῇ ὁποίᾳ ὑπῆρξεν αὐστηρὸς τηρητὴς τῶν διαφόρων πατρικῶν παραδόσεων τῆς φαρισαϊκῆς μερίδος διακριθεὶς ἐν ταῖς τάξεσιν αὐτῆς, μεταξὺ τῶν συνηλικιωτῶν του, ἐνεκα τοῦ ὑπερβολικοῦ ζήλου καὶ φανατισμοῦ.

Ἰνα δ' ἐξαιρέτης μεταβληθῇ ὁ Παῦλος ἀπρητεῖτο ἑκτακτόν τι καὶ ὑπερφυσικὸν γεγονός, ὁποῖον ὑπῆρξε πρὸ κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς Δαμασκού, δι' οὗ ἐκλήθη εἰς τὸν Χριστιανισμόν, καὶ ἀπὸ διώκτου αὐτοῦ ἐγένετο ὁ ἐνθερμώτερος τῶν κηρύκων καὶ Ἀποστόλων. Ἐλθὼν δ' ἐθεώρει τὴν τοιαύτην μεταστροφὴν του καὶ τὴν κλήσιν εἰς τὸν Χριστιανισμόν ἔργον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, προορίσαντος αὐτὸν εἰς τοῦτο ὅτι πρὸ τῆς γεννήσεως. Ἐὰν ὁ Θεὸς ἠυδόκησε νὰ ἐπιτρέψῃ ὥστε ὁ Παῦλος ἐπὶ μακρὸν νὰ παραμείνῃ ἐν τῷ σκότει καὶ νὰ καταδιώξῃ τὴν Ἐκκλησίαν, σκοπὸν εἶχε νὰ ἐξεγείρῃ ἐν αὐτῷ ἔτι μεγαλύτερον τὸν ζήλον πρὸς διάδοσιν τῆς καταδιωχθείσης διδασκαλίας.

Λέγει δὲ ὁ Ἀπόστολος ὅτι ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψε τὸν υἱὸν ἐν ἑμοὶ ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν ταῖς ἔθνεσιν, ὑποδηλῶν ὅτι ὁ Υἱὸς ὄχι μόνον ἀπεκαλύπτετο εἰς τοὺς μαθητάς καὶ διὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, τ. ε'. ἐν τῇ διδασκαλίᾳ αὐτῶν καὶ ἐν ταῖς ἐργοῖς, διότι ἦσαν πιστοὶ αὐτοῦ μιμηταί. Μετὰ τοιαύτας ἀποκαλύψεις ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐπιλέγει αὐτὸ προσανεθέμενον σπῆκι καὶ αἵματι, τοῦτέστι δὲν συνεδουλεύει ἀνθρώπους καὶ δὲν ἐδιδάχθη παρ' ἀνθρώπων, ἐπομένως δὲν μετέδωκε ἀμέσως εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς τοὺς πρὸ αὐτοῦ Ἀποστόλους, ἀλλὰ μετέδωκε εἰς τὴν Ἀραβίαν καὶ πάλιν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Δαμασκόν. Ὑπὸ τὴν Ἀραβίαν δέον νὰ ἐνοήσωμεν τὸ ἐν τῇ ἀρχαϊκῇ χειρονοίᾳ ὁρῶς Σινᾶ. Λαβὼν παρὰ τοῦ Θεοῦ ἀποκαλύψεις καὶ μὴ ἔχων ἀνάγκην ἀνθρωπίνης συμβουλῆς καὶ χειραγωγίας, πρὸς αὐτομελέτην καὶ βαθυτάτην ἔρευναν τῆς νέας αὐτοῦ ἀποστολῆς μετέβη εἰς ἀπομεμακρυσμένον τόπον καὶ τοιοῦτον μάλιστα, οἷον ἦτο τὸ Σινᾶ, συνδεδεμένος πρὸς τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν μετὰδοσιν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου.

Μετὰ τριετίαν ὁ Παῦλος μετέβη εἰς Ἱερουσαλὴμ αἰστορήσας, μετὰ προσοχῆς νὰ παρατηρήσῃ τὸν Ἀπ. Πέτρον, ἐπικοινωνήσας πρὸς αὐτὸν ἐπὶ δέκα τρεῖς ἡμέρας. Ἄλλον δὲ Ἀπόστολον δὲν εἶδεν εἰμὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου, ἐπισκοπικῶς προϊστάμενον τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων.

Εἰς τὰς λεπτομερείας ταύτας ἠναγκάσθη νὰ κατέλθῃ, ὁ Ἀπόστολος ἵνα δείξῃ τὴν θεῖαν προέλευσιν τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς ἀποστολῆς του. Δὲν ἐδιδάχθη καὶ δὲν ἀπεστάλη εἰς τὸ κήρυγμα παρ' ἀνθρώπων, ἀλλὰ παρ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἐπομένως καὶ τὸ κήρυγμα καὶ ἡ ἀποστολὴ του ἀπόλυτον ἔχουσι θεῖον κύρος, καὶ ἡ ἀποστολικὴ ἀξία τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ κατωτέρα τῆς ἀξίας τῶν λοιπῶν Ἀποστόλων. Δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν ὅτι κατὰ τὴν δρᾶσιν καὶ τ' ἀποτελέσματα ὑπῆρξε πολὺ ἀνωτέρω.

ΕΘΝΙΚΗ ΜΟΥΣΑ

Ο ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑΣ

Τί νᾶν ὁ ἄγος ποῦ γίνεται κ' ἡ ταρᾶχ' ἡ μεγάλη;
Μῆνα βουδάλια σφάζονται; μῆνα θεριά μαλώνουν;
Οὐδὲ βουδάλια σφάζονται κ' οὐδὲ θεριά μαλώνουν;
Ὁ Μπουκουβάλας πολεμᾷ μὲ χίλιους πεντακόσους
Στὴν μέση στὸ Κεράσσο καὶ στὴν Καινούρια χώρα.

Πέφτουν τὰ βόλια σὰ βροχὴ, πέφτουνε σὰ χαλάζι.

Κόρη ξανθὴ ἐχούγιαζε ἀπὸ τὸ παραθύρι:

— Πάψε, Γιάννη, τὸν πόλεμο, πάψε καὶ τὰ τουφεκία.

Νὰ κατακάτῃ ὁ κορνιαχτός, νὰ σηκωθῇ ἡ ἀντάρα,

Νὰ μετρηθῇ τ' ἀσκέρι σου, νὰ διούμε, πόσοι λείπουν!

Μετροῦντ' οἱ Τούρκοι τρεῖς φορὰς καὶ λείπουν πεντακόσοι.

Μετροῦνται τὰ κλεφτόπουλα καὶ λείπουν τρεῖς λεβέντες!

Ἐνας ἐπῆγε γιὰ νερό κ' ἄλλος ψωμί νὰ φέρῃ,

Ὁ τρίτος ὁ καλλίτερος στέκεται στὸ τουφεκί.

ΑΙ ΕΚΚΛΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΩΝ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ ΓΕΝΝΑΙΟΦΡΟΣΥΝΗΝ

« Ἡ μητρικὴ στοργὴ καὶ περιθαλψὶς τῶν τραυματιῶν μαχητῶν τῶν ὑπὲρ Πατρίδος ἀγωνιζομένων, εἶναι τὸ εὐγενέστερον τῶν καθηκόντων ἀντάξιον πρὸς ἐκεῖνο τοῦ ὑπὲρ Αὐτῆς θνήσκοντος.

» Ἐπανειλημμένως καὶ πάντοτε μοι ἐδόθη ἀφορμὴ μετὰ συγκινήσεως νὰ ἐκτιμῶμαι τὰ πατριωτικὰ καὶ γενναῖα αἰσθήματα τῶν τέκνων τῆς Πατρίδος μας καὶ σήμερον ἰδούσα ἐν Ἀθῆναις ὑπὸ τὴν Ἐμὴν μέριμναν καὶ ἐπιβλεψὴν νοσοκομεῖα διὰ τραυματίας τοῦ πολέμου ἀδιακρίτως βαθμοῦ, ἀποτείνονται καὶ πάλιν πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ Ἕλληνας καὶ Ἑλληνίδας ἐπικαλουμένη τὴν εὐγενὴ καὶ φιλόανθρωπον αὐτῶν συνδρομὴν.

Σοφία.

« Ἀναλαβοῦσα τὴν διοργάνωσιν φορητοῦ σιδηροδρομικοῦ νοσοκομείου πρὸς μεταφορὰν ἐκ Δαρίσσης εἰς Ἀθήνας καὶ ἐνδοαίματους πόλεις τραυματιῶν τοῦ πολέμου, ἐπικαλοῦμαι τὴν συνδρομὴν ἀπάντων, ἐκάστου ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνάμεων αὐτοῦ, πρὸς καταρτισμὸν ἐφοδιασμὸν καὶ λειτουργίαν τοῦτον, ἵνα ἀνταποκριθῇ ὅσον τὸ δυνατόν ἐντελέστερον εἰς τὴν ἰεράν αὐτοῦ ἀποστολὴν πρὸς περιθαλψὴν τῶν μαχομένων τέκνων τῆς φιλιότητος Πατρίδος μας.

Ἐλένη.

Ἐκαστον στρατιώτην τὸν ὁποῖον ἡ Πατρίς ἐκάλει ἐν τῷ τῷ ὅπλῳ εἰς αὐτὰς τὰς κρίσιμους περιστάσεις τοῦ ἔθνους θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἐφοδιάσω τὸ ταχύτερον διὰ τῶν ἀπαιτητῶν ἐνδυνάμειον κατὰ τὰς παρούσας ἐποχὰς τοῦ ἔτους.

Ὅπως τοῦτο κατορθωθῇ ἐπικαλοῦμαι τὸν πατριωτισμὸν ἐκάστου Ἑλλήνος, ἵνα εὐαρεστηθῇ νὰ με συνδράμῃ διὰ τοῦ ὀβολοῦ του.

Εὐγνωμόνως θὰ δεχθῶ τὴν δεκάραν τοῦ πτωχοῦ, ὅπως καὶ τὴν προσφορὰν τοῦ πλουσίου.

Πᾶσα Ἑλληνὶς ἥτις ἠθέλει ἔχει τὴν εὐχαρίστησιν νὰ με βοηθήσῃ εἰς τὴν ὁρμὴν τῶν ἐνδυνάμειον τούτων θέλει με εὖρη πρόθυμον εἰς τὸ νὰ τῇ παράσχω τὰ δικά, καὶ τὴν παρακαλῶ νὰ ἀπευθύνεται εἰς τὸ ἐν τοῖς Ἀνακτόροις γραφεῖον τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλείας ἀπὸ τῆς 26ης τρέχ. καθ' ἐκάστην μετὰ 3—5 μ. μ.

Εἶμαι βεβαία ὅτι δὲν θὰ ὑπάρξῃ Ἑλλήν ἢ Ἑλληνίς, οἷτινες θ' ἀρνηθῶσι τὴν συνδρομὴν ἣν ζητῶ διὰ τέκνα τῆς φιλιότητος μας Πατρίδος.

Ἀλίκη.

Ἡ Διεύθυνσις τῶν Πατρῶν δέχεται νὰ μεταβιβάσῃ πρὸς τὴν Α. Β. Υ. τὰς πριγκηπίσας πάντα ἔρανον ὑπὲρ τοῦ ἔργου Αὐτῶν.

Η ΕΠΙΤΑΞΙΣ

Διηγούνται οἱ ἱστορικοὶ οἱ περιγράφαντες τὸ φοβερὸν δράμα τῆς Ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὅτι ἐκ τῶν ὀγδοήκοντα περίπου χιλιάδων κατοίκων αὐτῆς ὀλιγώτεροι τῶν 5,000 κατεγράφησαν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἐτοιμῶν καὶ θελόντων νὰ ἀγωνισθῶσιν ὅτι, ἵνα ὁ γενναῖος ἀλλ' ἀτυχὴς αὐτοκράτωρ ἡμῶν δύναται νὰ ἐπανορθῶν τὰ ῥήγματα, τὰ ὁποῖα ἐγένοντο εἰς τὰ τεῖχη τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν φοβερῶν Τουρκικῶν πυροβόλων, ἠναγκάσθη νὰ πληρώσῃ ἀκριβότατα πᾶν ὑλὸν καὶ πάντα λίθον, τὸν ὁποῖον ἐχρειάζετο. Καὶ χρήματα δὲν ὑπῆρχον! Ὅτι εἰς τοσαύτην ἀφιλοτιμίαν καὶ ἀθλιότητα εἶχον καταντήσει οἱ ἔλκενοι ἐκεῖνοι πολῖται, ὥστε καὶ κατ' αὐτὴν ἀκόμη τὴν ἀποφράδα πρῶταν, καθ' ἣν ἔπεσε μαχόμενος ὁ αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος καὶ οἱ Τούρκοι πατοῦντες ἐπὶ τὸ πτώμα αὐτοῦ τε καὶ τῶν συμμαχητῶν του κατελάμβανον τὴν πόλιν, ἐκεῖνοι μετὰ τῶν γυναικῶν τῶν ἐορτασίμως ἐστολισμένων μετέβαινον εἰς πανηγυρίν τινα, ὅτε εἰς τὰς ὁδοὺς ἀπῆντησαν καὶ συνέλαβον αὐτοὺς οἱ Τούρκοι. Ἐννοεῖται οὖν, ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν εἰς τοιαύτην ἀφιλοτιμίαν τῶν τότε νὰ συμβῇ ἄλλο τι ἢ ὅ,τι συνέβη, δηλ. νὰ κυριευθῇ ἡ Πόλις καὶ πᾶσα ἡ πατρίς ἡμῶν.

Ἄλλ' ἐπίσης διηγούνται οἱ ἱστορικοὶ, ὅτι ὅταν κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1821 οἱ πρόκριτοι τῶν τριῶν μεγαλυνύμων νήσων, Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Ψαρῶν ἀπεφάσισαν νὰ ἀναλάβουν τὸν μέγαν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνα, ὁ αἰδίδμος Λάζαρος Κουντουριώτης ἐκήρυξεν ὅτι ἀριάντα χρόνους κοιμάσθω καὶ συνάξω θησαυρούς: θὰ θεωρήσω λοιπὸν τὸν ἑαυτὸν μου εὐτυχῇ, ἂν ἡμπορέσω νὰ ἐξοδύσω αὐτοὺς μέχρι λεπτοῦ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος μας. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι ὅλοι οἱ πλούσιοι Ὑδραῖοι συμμερίζονται τὰ αἰσθητά μου. Ἀλλὰ καὶ ἂν τινες ἢ καὶ ὅλοι διστάζουν νὰ προβοῦν εἰς τὴν θυσίαν ταύτην, πάλιν μὴν ἀνησυχῆτε. Καὶ μόνος μου εἶμαι εἰς θέσιν νὰ ἐπαρκέσω εἰς ὅλην τὴν ναυτικὴν ἐπανάστασιν. Καὶ ἀληθῶς ἡ μακρὰ ἐπαναστάσις ἀπῆντησε τὴν θυσίαν ὀλοκλήρου τῆς περιουσίας αὐτοῦ, ἥτις ὑπελογίσθη εἰς δύο ἑκατομμύρια δραχμὰς τῶν χρόνων ἐκεῖνων, δηλ. εἰς εἴκοσι τῶν σημερινῶν. Ἀναλόγου δὲ καὶ ἐπίσης αὐθορμήτους θυσίας προσέφερον καὶ ὁ οἶκος Μπότση, Τομπάζη, Κοτζιά κλπ. Δέγω προσέφερον, διότι κατ' ἀλήθειαν δὲν ἤλπιζον νὰ τὰ λάβουν ὀπισω, οὐδὲ ἔλαβον εἰ μὴ μικρὰ τινα πράγματα, λοιπὸν τὰ ἐχάριζον πράγματι! Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο, ὅτι ἡ Ἑλλάς ἠλευθερώθη.

Σήμερον χάριτι θεῆς ἡ πατρίς δὲν ἔχει ἀνάγκην ὀλοκλήρου τῆς περιουσίας μας: ἔχει ὅμως ἀνάγκην τοῦ ἵππου μας, τοῦ κάρρου μας, τοῦ αὐτοκινήτου μας, τοῦ πλοίου μας, ἵνα δυνηθῇ νὰ τρέφῃ ἐπαρκῶς τὰ τέκνα μας, τοὺς ἀδελφούς μας, οἱ ὅποιοι ἐδραμον εἰς τὴν φωνὴν τῆς πατρίδος, ἵνα ὑπερασπίσωσι καὶ τιμῶσιν αὐτήν. Ἐχει ἀνάγκην τῶν πραγμάτων μας τούτων, ἵνα δυνηθῇ νὰ μεταφέρῃ τοὺς γενναίους τούτους ἄνδρας ταχέως καὶ ἀκόπως εἰς τὰς θέσεις των, ἵνα μὴ ὁ ἐχθρὸς προλάβῃ καὶ εἰσελθῇ εἰς τὴν πατρίδα μας καὶ βεθλώσῃ τοὺς νεοὺς καὶ τοὺς τᾶρους τῶν πατέρων μας καὶ ἐρημώσῃ τὴν χώραν μας κατὰ τὴν βάρβαρον συνήθειάν του. Λοιπὸν ἀπαιτεῖ καὶ λαμβάνει παρ' ἡμῶν ταῦτα, δὲν τὰ ἀρτάζει ὡς τυράννος, ἀλλὰ εὐθὺς σπεύδει νὰ ἀποζημιώσῃ ἡμᾶς. Δὲν σκοπεῖ νὰ κάμῃ ἐκστρατείας ξένας πρὸς τὰ αἰσθητάματα καὶ τοὺς πόθους ἡμῶν, χάριν φιλοδοξίας ἢ χάριν πείσματος, ἀλλὰ τοῦναντίον διὰ τῆς βοηθείας τοῦ παντοδυνάμου καὶ δικαίου Θεοῦ καὶ ἡμῶν πάντων ζητεῖ νὰ ἐκπληρώσῃ τοὺς γενναίους πόθους, τὰ ἱδανικά, τὰ ὄνειρα, τὰς ἐλπίδας πάντων ἡμῶν. Διὰ ταῦτα τρέχει προθύμως καὶ ὁ γεωργός, ἐν γνώσει ὅτι οἱ ἀγροὶ αὐτοῦ θὰ μείνουν ἄσποροι, καὶ ὁ ἔμπορος καὶ ὁ ναυτί-

λος, καὶ ὁ ποιμὴν καὶ ἐν μὲν λέξει πάντες πασῶν τῶν τάξεων καὶ πάντων τῶν ἐπαγγελμάτων, ἐν καὶ ἀλλίστα γινώσκουν ὅτι αἱ ἐργασίαι αὐτῶν θὰ πάθουν. Διὰ ταῦτα παρκαρῶει καὶ τὸ πλοῖόν του ὁ πλοίαρχος, καὶ τὸ κάρρον του καὶ τὸν ἵππον του ὁ ἐξ αὐτῶν κερδίζων τὸν ἄρτον τῶν τέκνων του βιοπαλαιστῆς καὶ τὸ αὐτοκίνητόν του ὁ πλούσιος.

Ἀλλὰ πλὴν τούτων, τὰ ὁποῖα ἐπιδρύνουν τοὺς ἡμίσεις ἐξ ἡμῶν, εἶναι ἀνάγκη καὶ ἄλλων πολλῶν καὶ μεγάλων θυσιῶν χάριν τοῦ γενικοῦ καλοῦ, καὶ πάντες ἀνεξαιρέτως ὀρεῖσθαι νὰ συντρέξωμεν ἕκαστος κατὰ δύναμιν. Δυνάμεθα δὲ, ἂν μόνον θέλωμεν, καὶ πρέπει νὰ θέλωμεν. Διότι οὐχὶ μία καὶ δύο ἀλλὰ μυρία εἶναι αἱ ἀνάγκαι οὐχὶ μόνον τῶν στρατευομένων ἀλλὰ καὶ τούτων μάλιστα τῶν ὑπολειπομένων. Ἐκλήθη, ὡς ἡξεύρω, ἐκ γειτονικῆς πόλεως νέος τις ὑπάλληλος εἰς τὰ ὅπλα, ὅστις ἐκεῖ ἐργαζόμενος ἔτρεπε τὴν γραδίαν μητέρας του: τί θὰ γίνῃ τῶρ; ἡ ἀδύνατος καὶ τῶν πάντων ἐστερημένη γραδίᾳ ἐκείνη; Ὅπως ὁ μὲν ἀρῆκεν γυναικα, ὁ δὲ ἀδελφός, ὁ δὲ γυναῖκα καὶ τέκνα, καὶ ταῦτα πολλὰς μακρὰν τῶν συγγενῶν του, ἄνευ τινὸς βοήθειας, ἄνευ προστασίας ἢ πόρου ζωῆς.

Ἰδοὺ λοιπὸν ἔργον ἀληθῶς Χριστιανικὸν καὶ ἐθνωρελές διὰ τοὺς θέλοντας νὰ ἐργασθῶσιν. Ἀνάγκη νὰ εὐρωσι καὶ πᾶση δυνάμει ὑποστηρίξωσι καὶ ἐξασφαλίσωσι τὰ ἀσθενῆ καὶ ἐγκαταλειμμένα ταῦτα μέλη τοῦ ἔθνους ἡμῶν. Πόσον δὲ θαρραλέωτεροι καὶ προθυμώτεροι καὶ ἡσυχώτεροι θὰ εἶναι οἱ μαχηταὶ ἡμῶν, ὅταν μακθάνουν παρὰ τῶν ἐγκαταλειμμένων γονέων, γυναικῶν, παίδων, ἀδελφῶν των, ὅτι πράγματι δὲν εἶναι ἐγκαταλειμμένοι, ἀλλ' ὅτι ἡ φιλοανθρωπία καὶ ἡ φιλοπατρία ἡμῶν παρέχει αὐτοῖς τὰ ἀναγκαῖα, προστατεύει καὶ φυλάττει αὐτούς!

Ἐπειτα αὐτοὶ οἱ ἄνδρες, ἐν καιρῷ χειμῶνος μακρὰν τῶν οἰκείων αὐτῶν ἀποστελλόμενοι, πόσας καὶ πόσας στερήσεις καὶ ταλαιπωρίας θὰ ὑποφέρωσιν! Θὰ πλαγιάζουσιν εἰς τὸ ὑπαίθριον, θὰ βρέχωνται, θὰ κρυώνουν, θὰ τοὺς βασιάνῃ ἡ ἀκαθαρσία καὶ αἱ λοιπαὶ μυρία στερήσεις. Λοιπὸν πᾶς Ἑλληὴν—ὅπουδῆποτε καὶ ἂν εἶναι—ἔχει χρέος νὰ μὴ φειδωλευθῇ ἀλλὰ τάχιστα νὰ πέμψῃ ὅ,τι ἔχει, ἥτοι ἀσπρόρουχα, φάρμακα, καφε, τσάι, διπυρίτην, καπνόν, κλπ., νὰ βοηθήσῃ εἰς περιποίησιν τῶν ἀσθενῶν καὶ νοσηλευομένων καὶ τοιαῦτα. Ἰδοὺ τινὰ ἐπιτάξιν κάμνει καὶ εἰς πάντας τοὺς ἀπολέτους οὐχὶ ἡ Κυβέρνησις καὶ ὁ γραπτὸς νόμος, ἀλλ' ὁ ἄγραφος ὁ θεῖος νόμος τῆς φιλοανθρωπίας καὶ ὁ εἰδικώτερος τῆς φιλοπατρίας.

ΠΡΟ ΕΝΕΝΗΚΟΝΤΑ ΕΤΩΝ

ΔΕΡΒΕΝΑΚΙΑ (ι')

(26 Ἰουλίου 1822).

Ἅγιος Σώστης.

Ἀπὸ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ παρὰ τὸν Φλεσιόντα, ὅπου εἶχε διανυκτερεύσῃ ὁ Κολοκοτρώνης, μέχρι τοῦ Ἀγιορίου εἶναι ὁδὸς τεσσάρων ὥρων διὰ ταχύπου καὶ ἀκμαῖον ὁδοιπόρον, ὥστε ὁ κομίζων τὰς ἐπιστολάς ἐκεῖνον πρὸς τοὺς περὶ τὸν Ὑψηλάντην ἐνεχείρισεν αὐτάς δύο ἰσως ὥρας πρὸ τῆς μεσημβρίας. Ἐλαβον λοιπὸν τὸ λιτὸν γεῦμα αὐτῶν πάντες καὶ πρὸ τῆς μεσημβρίας ὁ Νικηταρὴς ἄγων τοὺς ἐκυτοῦ προέβαινε ἀπὸ τοῦ Ἀγιορίου πρὸς τὰ Δερβενάκια διὰ τοῦ Στεφανίου. Ὁ Παπαφλέσσας καὶ ὁ Ὑψηλάντης, οἱ ἀπροσπίστως πρόθυμοι καὶ ἀνεπιλήπτως ἀνδρεῖοι, ἀσθενούντες δὲν ἤλθον αὐτοὶ εἰς τὴν μάχην, ἀλλὰ παρέδωκαν ὁ μὲν Πα-